

การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนของบริษัท
ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมทรัพยากร
มีผลต่อมูลค่ากิจการตามราคาตลาด

Corporate Environmental and Sustainability Disclosures
Listed on the Stock Exchange Industrial Products and Resource
Industries Affects the Enterprise Value According to the Market Price

ศิริกัลยา ตันมิ่ง¹ จีรพงษ์ จันทร์งาม²

Sirikunlaya Tunming, Jirapong Channgam

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมทรัพยากร มีผลต่อมูลค่ากิจการตามราคาตลาด ประชากรเป็นบริษัทกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมทรัพยากรที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 68 บริษัท ได้ข้อมูลนำมาวิเคราะห์ทั้งสิ้นจำนวน 204 ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การเก็บรวบรวมงบการเงินแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี รอบระยะเวลาบัญชีปี พ.ศ. 2562 - พ.ศ. 2564 รวมระยะเวลา 3 ปี การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ผลการศึกษาพบว่า การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ไม่มีผลเชิงบวกต่อมูลค่ากิจการตามราคาตลาด 5 ตัวแปร ได้แก่ อัตราส่วนมูลค่าราคาตลาดต่อสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม อัตราส่วนของหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น และอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น ส่วนการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน มีผลเชิงบวกต่ออัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน ไม่มีผลเชิงบวกต่อมูลค่ากิจการตามราคาตลาดในด้าน อัตราส่วนมูลค่าราคาตลาดต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนของหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น และอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ (Keywords): การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม; ความยั่งยืน; มูลค่ากิจการตามราคาตลาด

Received: 2023-05-15 Revised: 2023-07-10 Accepted: 2023-07-12

¹ นักศึกษาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม, School of Accountancy, Sripatum University. Corresponding Author E-mail: paraworavee99@gmail.com

² คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม, School of Accountancy, Sripatum University

Abstract

This research is a quantitative research. The objective is to study the environmental and sustainability disclosures of listed companies on the stock exchange. Industrial products and resource industries Affects the enterprise value according to the market price. Population is a group of industrial products and industrial resources listed on the Stock Exchange of Thailand, totaling 68 companies total of 204 data were analyzed. The researcher uses the collection of financial statements. Annual registration statement (56-1 Report) and annual report during the fiscal year 2019 - 2021, totaling 3 years. Data were analyzed using descriptive statistics were used for data analysis. Correlation coefficient analysis and multiple regression analysis at the significance level of 0.05. The study found that environmental disclosure There was no positive effect on the market value of 5 variables, namely, the ratio of market price to total assets; Return on Total Assets Debt to equity ratio Price to earnings per share ratio and the rate of return on equity Sustainability Disclosure Section It has a positive effect on the return on total assets. at a statistical significance level of 0.05. Sustainability Disclosure There is no positive effect on the market value of the enterprise in terms of the ratio of market price to total assets. Debt to equity ratio Price to earnings per share ratio and the rate of return on equity at the statistical significance level of 0.05.

Keywords: Environmental disclosure; Sustainability; Enterprise value

บทนำ (Introduction)

ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาที่สำคัญในปัจจุบัน ซึ่งเป็นผลโดยตรงจากการกระทำของมนุษย์ อีกทั้งมีการพัฒนาด้านกระบวนการผลิตของอุตสาหกรรมในรูปแบบที่ทันสมัยมากขึ้น เพื่อความสะดวกสบายของมนุษย์ ทำให้มีการพัฒนาวิทยาการทางวิทยาศาสตร์ใหม่ๆ เพื่อจะได้นำทรัพยากร ธรรมชาติไปใช้ได้อย่างสะดวกและง่ายขึ้น ซึ่งผลที่ตามมาคือมลภาวะของเสีย ส่งผลต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาน้ำเสีย อากาศเป็นพิษ มลภาวะทางเสียง ทำให้เกิดของเสียกระจายสู่สิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบเป็นวงกว้างต่อชุมชนและประเทศชาติ ทำให้ในหลายประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย เริ่มตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว และให้ความสนใจในการอนุรักษ์ธรรมชาติ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยมีการหามาตรการหรือแนวทางแก้ไขปัญหามลพิษทั้งทางตรงและทางอ้อม ยิ่งกว่านั้นมลพิษที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ ที่นับวันจะถูกปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อมนั้น มลพิษที่เกิดขึ้นเหล่านี้ไม่ได้จำกัดขอบเขตอยู่ในประเทศที่เป็นแหล่งกำเนิดเท่านั้น แต่ยังอาจข้ามเขตแดนไปสร้างผลกระทบต่อ

สิ่งแวดล้อมให้กับประเทศข้างเคียงอีกด้วย หลายประเทศต้องเรียกร้องให้สหประชาชาติเข้ามาช่วยแก้ไข

ประเทศไทยก็ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศ มีการมุ่งเน้นให้ใช้ประโยชน์ อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากร โดยองค์กรต้องให้ความสำคัญและมุ่งเน้นธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมหรือที่เรียกว่า CSR (Corporate Social Responsibility) Kruneung. (2560). การรับผิดชอบต่อสังคม (CSR: Corporate Social Responsibility) โดยให้มีการเปิดเผยข้อมูล รายงานต่อสาธารณะ และให้แสดงแนวทางแก้ปัญหาในการดูแลทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่อย่างจำกัด (ปรีดีนุกูล สมปรารถนา. (2563). รู้จักประเภทของกิจกรรมเพื่อสังคม (CSR). ออนไลน์. จากความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อมดังกล่าวนี้ ทำให้องค์กรธุรกิจและอุตสาหกรรมจำนวนมาก หันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาขีดความสามารถด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยการปรับปรุงกิจกรรมทางธุรกิจให้มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีความพยายามในการสร้าง ภาพลักษณ์ของตนเองมากขึ้น ในการจัดให้มีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบอีกทั้งยังมีความพยายามที่จะปรับปรุงกิจกรรมขององค์กรเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้น้อยลง นอกจากนี้หน่วยงานภาครัฐซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการสนับสนุนส่งเสริมและกำกับดูแลยังได้มีการออกกฎ ข้อบังคับ ตลอดจนแนวทางในการปฏิบัติสำหรับหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะในภาคธุรกิจอุตสาหกรรมที่ถือได้ว่ามีส่วนร่วมที่ทำให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม ได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งในปัจจุบันได้มีการนำมาตรฐาน ISO 14001 มาเชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อม และให้หน่วยงานภาคธุรกิจอุตสาหกรรมได้นำไปปฏิบัติ ธุรกิจที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 จะได้รับสิทธิ ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบทางการค้า โดยเฉพาะต้นทุนของกิจการที่ลงทุนไปเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตามในการจัดการสิ่งแวดล้อมของภาคธุรกิจนั้น ไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ยังส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร เช่น พนักงาน ชุมชน ผู้ถือหุ้น นักลงทุน ลูกค้า คู่ค้า ตลอดจนกลุ่มสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น ซึ่งชนิดและระดับความกดดัน เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของผู้มีส่วนได้เสียในแต่ละประเทศและภาคธุรกิจจะมีความแตกต่างกันไป

ความยั่งยืนเป็นอีกประเด็นสำคัญสำหรับกิจการในปัจจุบัน World Business Council for Sustainable Development (2002) ระบุว่าความยั่งยืนของกิจการ คือ พันธกิจของธุรกิจในการก่อให้เกิดการพัฒนาเชิงเศรษฐกิจที่ยั่งยืน การทำงานร่วมกับพนักงาน ครอบครัว ชุมชนในท้องถิ่น และสังคมโดยรวม เพื่อเป็นการปรับปรุงคุณภาพชีวิต กิจการควรมีความรับผิดชอบต่อและเปิดเผยผลกระทบเกี่ยวกับการดำเนินงานที่มีต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม แนวคิดการรายงานความยั่งยืนจึงเป็นประเด็นที่สำคัญ การรายงานความยั่งยืน คือวิธีปฏิบัติที่เชื่อมโยงระหว่างการวัดมูลค่า การเปิดเผย และการมีความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายในและภายนอก เกี่ยวกับผลการดำเนินงานของกิจการ เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (GRI-Sustainability Reporting Guideline, 2011) Leibs (2007) ระบุว่า การรายงานความยั่งยืนคือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการรายงานสาธารณชนเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม สังคม ความรับผิดชอบต่อสังคม และโอกาสของกิจการ

การเปิดเผย ข้อมูลอย่างโปร่งใส ถูกต้อง รวดเร็ว และครบถ้วน ถือเป็นหัวใจสำคัญของบริษัทจดทะเบียน เนื่องจากเป็น การเพิ่มความเชื่อมั่นแก่ผู้ลงทุน ผู้มีส่วนได้เสีย และตลาดทุนโดยรวม

ในปัจจุบันแนวคิดในเรื่องความยั่งยืนทางธุรกิจหรือการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นเรื่องที่ได้รับการสนใจเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีผลต่อการประสบความสำเร็จของธุรกิจได้ โดยไม่ได้มุ่งเน้นในด้าน ผลการดำเนินงานในด้านเศรษฐกิจเพียงด้านเดียว แต่ยังเป็นธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และ สิ่งแวดล้อม ซึ่งบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เป็นบริษัทมหาชนมีผู้มีส่วนได้เสีย หลายฝ่าย จำเป็นจะต้องมีการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนของธุรกิจ เพื่อเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้บริษัทติดตาม ประเมิน และ ทบทวนผลการดำเนินงาน เพราะการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย การเปิดเผยข้อมูลผลการดำเนินงานด้าน สิ่งแวดล้อมและสังคม จึงมีความสำคัญมากขึ้น เพราะมีความเชื่อมโยงกับผลการดำเนินงานทางการเงินและสามารถสะท้อนได้ว่าธุรกิจมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีและบริหารงานอย่างโปร่งใส จัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ คำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสีย มีศักยภาพในการแข่งขัน และสามารถสร้างผลตอบแทนได้ในระยะยาว (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2564)

อัตราส่วนทางการเงิน ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลจากงบการเงินเพื่อสะท้อนถึง ผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินของกิจการ เป็นการวิเคราะห์ในส่วนความสามารถในการ ทำกำไรของกิจการ การวิเคราะห์งบการเงินเป็นช่องทางหนึ่งที่ช่วยลดความเสี่ยงให้กับนักลงทุน อัตราส่วนทางการเงินสามารถแสดงถึงผลการปฏิบัติงานหรือมูลค่ากิจการ ได้แก่ อัตราส่วนมูลค่า ราคาตลาดต่อสินทรัพย์รวม (Tobin's Q) เป็นตัววัดที่สะท้อนให้เห็นถึงมูลค่าของกิจการ เพราะ อัตราส่วนนี้ใช้ในการคาดการณ์การตัดสินใจจ่ายลงทุนในอนาคต อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ รวม (ROA) เป็นอัตราส่วนที่บ่งบอกถึงความสามารถของกิจการ ที่จะนำสินทรัพย์ที่มีไปใช้ ประโยชน์ในดำเนินการของกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ อัตราส่วนของหนี้สินต่อส่วนของผู้ ถือหุ้น (D/E) อัตราส่วนนี้จะแสดงโครงสร้างเงินทุนของกิจการว่าสินทรัพย์ของกิจการมาจากการ กู้ยืม หรือมาจากทุนของกิจการ อัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น (P/E) เป็นตัววัด ความสำเร็จทางการเงิน ในมุมมองของตลาดในสายตานักลงทุน และอัตราผลตอบแทนผู้ถือ หุ้น (ROE) ซึ่งเป็นตัววัดความสำเร็จทางการเงินในมุมมองด้านการดำเนินงานขององค์กร

จากแนวคิดข้างต้นดังกล่าว ได้เข้ามามีอิทธิพลต่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนของบริษัทที่ จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมทรัพยากร มีผลต่อมูลค่า กิจการตามราคาตลาด เนื่องจากการเติบโตของธุรกิจมีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริหารหรือนัก ลงทุน และธุรกิจนั้นต้องก่อให้เกิดการพัฒนาเชิงเศรษฐกิจที่ยั่งยืน เพื่อเป็นการเพิ่มความเชื่อมั่นแก่ ผู้ลงทุน ผู้มีส่วนได้เสีย และตลาดทุนโดยรวม ว่าการที่กิจการมีความรับผิดชอบต่อสังคม การเปิดเผย ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนมาก จะส่งผลต่อการดำเนินงานของกิจการมากหรือน้อย เพียงใด รวมถึงการมีความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายในและภายนอก ในด้านการกำกับ

ดูแลกจิการ (CG Rating) ว่ามีผลต่อมูลค่ากิจการตามราคาตลาดหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางนำไปสู่การพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรที่ดีขึ้นและความยั่งยืนในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมทรัพยากรที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ มีผลต่อมูลค่ากิจการตามราคาตลาด
2. เพื่อศึกษาการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของบริษัทกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมทรัพยากรที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ มีผลต่อมูลค่ากิจการตามราคาตลาด

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็น การวิจัยเชิงปริมาณ โดยมุ่งทำการศึกษการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนของบริษัทกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมทรัพยากรที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีผลต่อมูลค่ากิจการตามราคาตลาด

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมทรัพยากร จากกลุ่มประชากรจำนวน 161 บริษัท (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2564) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 68 บริษัท 204 ข้อมูล (ยกเว้น บริษัทที่มีงบการเงินไม่ครบ 3 ปี และบริษัทที่ไม่มีการปิดรอบบัญชีในวันที่ 31 ธันวาคมของทุกปี) ข้อมูลงบการเงิน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 - พ.ศ. 2564 รวมระยะเวลา 3 ปี

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบบันทึกข้อมูล โดยผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมทรัพยากร โดยเก็บจากงบการเงิน แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2562 - พ.ศ. 2564 รวมทั้งสิ้น 3 ปี

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

(1.1) เก็บข้อมูลการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมจากงบการเงิน แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) หรือรายงานประจำปีระหว่างปี พ.ศ. 2562 - พ.ศ. 2564 โดยมีการกำหนดรายการที่ควรเปิดเผย ดังนี้ การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ระบบ

จัดการสิ่งแวดล้อม ข้อมูลทางการเงินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การลดมลภาวะและขยะ การนำกลับมาใช้ใหม่ การตรวจติดตามสิ่งแวดล้อม การวิจัยและพัฒนา

(1.2) เก็บข้อมูลการเก็บข้อมูลการเปิดเผยความยั่งยืน ในเรื่องของการกำกับดูแลกิจการ (CG Rating) นำมาจากรายงานการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนประจำปี 2562 - 2564 ซึ่งดำเนินการโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ที่อยู่ในระบบฐานข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET Marketing Analysis and Reporting Tool : SETSMART)

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ตัวแปรที่ใช้วัดผลมูลค่ากิจการตามราคาตลาด โดยเก็บจากงบการเงิน เป็นอัตราส่วนทางการเงิน ดังนี้

(2.1) อัตราส่วนมูลค่าราคาตลาดต่อสินทรัพย์รวม (Tobin's Q) เป็นเครื่องมือในการวัดมูลค่าของกิจการ ซึ่งวัดโดยการนำมูลค่าตลาดของผู้ถือหุ้น บวกกับมูลค่าตามบัญชีของหนี้สินระยะสั้นและระยะยาว หารด้วยสินทรัพย์รวม

(2.2) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (ROA) เพื่อวัดความสามารถของกิจการ โดยเก็บข้อมูลกำไรสุทธิจากงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ของกิจการในแต่ละปี และหารด้วยสินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย

(2.3) อัตราส่วนของหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E) เพื่อดูโครงสร้างเงินทุนของกิจการว่าสินทรัพย์ของกิจการมาจากการกู้ยืม หรือมาจากทุนของกิจการ โดยเก็บข้อมูลจาก หนี้สินรวมหารด้วยส่วนของผู้ถือหุ้น

(2.4) อัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น (P/E) เป็นอัตราส่วนทางการเงินตัวหนึ่งที่นิยมใช้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของบริษัท โดยคำนวณมาจากราคาตลาดของหุ้นหารด้วยกำไรต่อหุ้น (Price/Earnings Per Share) หรือการนำราคาหุ้นมาเทียบกับความสามารถในการสร้างกำไรของ

(2.5) อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ROE) เป็นอัตราส่วนที่ช่วยวัดประสิทธิภาพของบริษัทว่าสามารถสร้างผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นหรือส่วนของผู้ถือหุ้นได้มากน้อยเพียงใด โดยเก็บข้อมูลจากกำไรสุทธิหารด้วยส่วนของผู้ถือหุ้น หลังจากนั้นนำไปคูณ 100 ซึ่งค่าที่ได้ จะอยู่ในรูปของเปอร์เซ็นต์

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

- สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) นำเสนอข้อมูลที่ศึกษาด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงในรูปตารางแจกแจงความถี่และค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายข้อมูลเบื้องต้น

- สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) นำเสนอข้อมูลจากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation) เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรเป็นคู่ที่อยู่ในกรอบแนวคิด เพื่อทดสอบความสัมพันธ์เบื้องต้นของตัวแปร และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย (Research Results)

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
CSR	204	16.67	100.00	73.37	20.23
ESG	204	.00	100.00	82.84	22.15
Tobin's Q	204	108.83	4277.10	777.31	572.71
ROA	204	.13	30.03	6.03	4.82
D/E	204	.07	6.26	1.09	1.01
P/E	204	1.37	1410.43	28.90	101.96
ROE	204	.23	43.01	11.21	7.94
Valid N (listwise)	204				

ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาโดยเฉลี่ยตั้งแต่ พ.ศ. 2562 ถึง พ.ศ. 2564 เป็นดังนี้ การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 73.37 และ 82.84 ตามลำดับ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 20.23 และ 22.15 ตามลำดับ ค่าต่ำสุดอยู่ที่ 16.67 และ 0.00 ตามลำดับ และค่าสูงสุดอยู่ที่ 100.00 และ 100.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ

		CSR	ESG
CSR	Pearson Correlation	1	.467**
	Sig. (2-tailed)		.000
	N	204	204
ESG	Pearson Correlation	.467**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	
	N	204	204

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

หมายเหตุ : ** ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งประกอบด้วยการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม และการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระในระดับสูง

โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วงระหว่าง 0.00 ถึง 0.467 ซึ่งน้อยกว่า 0.80 แสดงว่าไม่เกิดปัญหา Multicollinearity จึงสามารถนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสมการถดถอยพหุคูณเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยได้

ตารางที่ 3 ผลการวัดค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณระหว่าง การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนมีผลต่ออัตราส่วนมูลค่าราคาตลาดต่อสินทรัพย์รวม (Tobin's Q)

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	580.915	176.962		3.283	.001		
	CSR	4.061	2.239	.143	1.813	.071	.782	1.279
	ESG	-1.226	2.046	-.047	-.599	.550	.782	1.279

a. Dependent Variable: Tobin's Q

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ สามารถสรุปผลได้ดังนี้ การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมไม่มีผลเชิงบวกกับอัตราส่วนมูลค่าราคาตลาดต่อสินทรัพย์รวม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน ไม่มีผลเชิงบวกกับอัตราส่วนมูลค่าราคาตลาดต่อสินทรัพย์รวม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 4 ผลการวัดค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณระหว่าง การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนมีผลต่ออัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (ROA)

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	7.936	1.480		5.363	.000		
	CSR	.021	.019	.087	1.103	.271	.782	1.279
	ESG	-.041	.017	-.190	-2.415	.017*	.782	1.279

a. Dependent Variable: ROA

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ สามารถสรุปผลได้ดังนี้ การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมไม่มีผลเชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน มีผลเชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 5 ผลการวัดค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณระหว่าง การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนมีผลต่ออัตราส่วนของหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E)

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	.587	.311		1.886	.061		
	CSR	.001	.004	.023	.296	.768	.782	1.279
	ESG	.005	.004	.112	1.417	.158	.782	1.279

a. Dependent Variable: D/E

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ สามารถสรุปผลได้ดังนี้ การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมไม่มีผลเชิงบวกกับอัตราส่วนของหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน ไม่มีผลเชิงบวกกับอัตราส่วนของหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 6 ผลการวัดค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณระหว่าง การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนมีผลต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น (P/E)

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	4.221	31.716		.133	.894		
	CSR	.123	.401	.024	.306	.760	.782	1.279
	ESG	.189	.367	.041	.516	.607	.782	1.279

a. Dependent Variable: P/E

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ สามารถสรุปผลได้ดังนี้ การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมไม่มีผลเชิงบวกกับอัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน ไม่มีผลเชิงบวกกับอัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 7 ผลการวัดค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณระหว่าง การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนมีผลต่ออัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ROE)

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	12.247	2.465		4.967	.000		
	CSR	.021	.031	.052	.660	.510	.782	1.279
	ESG	-.031	.028	-.086	-1.079	.282	.782	1.279

a. Dependent Variable: ROE

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ สามารถสรุปผลได้ดังนี้ การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมไม่มีผลเชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน ไม่มีผลเชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนของบริษัทกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมทรัพยากรที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ มีผลต่อมูลค่ากิจการตามราคาตลาด ซึ่งมูลค่ากิจการตามราคาตลาดที่นำมาศึกษา มี 5 ตัวแปร ได้แก่ อัตราส่วนมูลค่าราคาตลาดต่อสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น และอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น อภิปรายผลได้ดังนี้

- **การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม** ไม่มีผลเชิงบวกต่ออัตราส่วนมูลค่าราคาตลาดต่อสินทรัพย์รวม ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ศศิ ดิษณะ, 2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมและการควบคุมภายในต่อมูลค่ากิจการ กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียน

ในตลาดหลักทรัพย์ ผลการศึกษาพบว่า การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ด้านการวิจัยและพัฒนา มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับมูลค่ากิจการ (Tobin's Q) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

- **การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม** ไม่มีผลเชิงบวกต่ออัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (อาทิตย์กร ปูโท, 2563) ผลการศึกษาพบว่า สินทรัพย์รวมไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม

- **การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม** ไม่มีผลเชิงบวกต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ (นริศรา อยู่จรรยา, 2561) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีการเปิดเผยข้อมูล สิ่งแวดล้อมกับผลการดำเนินงานของบริษัท พบว่าการเปิดเผยในหัวข้อการจัดการและการตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น มีแนวโน้มว่า จะส่งผลให้อัตราส่วน ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ลดลงและเรามีความเชื่อมั่นถึง 95% อีกทั้งพบว่านอกจากตัวแปรอิสระที่กล่าวมาในข้างต้น ผู้ศึกษาได้พบว่า ขนาดของบริษัทส่งผลต่อ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และอัตราส่วน Tobin's Q โดยพบความว่ามีผลใน ทางบวก และทางลบ ตามลำดับ อีกทั้งยังพบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E) ส่งผลต่อ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ในทางลบ ขณะที่อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (D/A) ส่งผลต่ออัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และอัตราส่วน Tobin's Q มีผลในทางลบ ทางบวก และทางลบ ตามลำดับ

- **การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม** ไม่มีผลเชิงบวกต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (กัลย์สุตา แหวนทองคำ, 2563) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมกับราคาหุ้นในภาพรวมพบว่า คุณภาพการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมไม่มีความสัมพันธ์กับราคาหุ้น ($\beta = 0.229$, S.D. = 0.282 , P-value = 0.419) เพราะ นักลงทุนไม่ได้นำข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมใช้ในการประกอบการตัดสินใจลงทุน ราคาหุ้นจึงไม่เกิดผลกระทบหลังจากที่มีการเปิดเผยข้อมูลออกไป สาเหตุที่ผู้ลงทุนไม่ใช้ข้อมูลดังกล่าวเพราะข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ไม่สามารถนำมาช่วยพยากรณ์ถึงผลกำไรคงเหลือของหุ้นที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ เนื่องจากในรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในภาพรวมนั้น เป็นเพียง การบรรยายถึงคุณภาพในการเปิดเผยข้อมูลและการดำเนินงานที่มีความถูกต้องตามกฎหมาย มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของกิจการ ซึ่งไม่ได้บ่งบอกว่าในอนาคตกิจการจะทำกำไรได้มากน้อยเท่าใด ดังนั้นนักลงทุนจึงไม่ใช้ข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ในการประกอบการตัดสินใจลงทุนจึงทำให้ราคาหุ้นไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

- **การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม** ไม่มีผลเชิงบวกต่ออัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ดวงหทัย ต่อชีพ, 2562) พบความสัมพันธ์เป็นไปในเชิงลบ ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมกับอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น

- **การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน** ไม่มีผลเชิงบวกต่ออัตราส่วนมูลค่าราคาตลาดต่อสินทรัพย์รวม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พิศิษฐ์ อัครบรรจงผล, 2562) ผลการศึกษาพบว่า การที่รูปแบบการนำเสนอรายงานความยั่งยืนไม่ส่งผลต่ออัตราส่วน Tobin's Q อาจเกิดจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100 ยังไม่นิยมเปิดเผยรายงานความยั่งยืนตามมาตรฐาน GRI's

- **การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน** มีผลเชิงบวกต่ออัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สัมฤทธิ์ ศิริชนะรัตน์, 2565) ที่พบว่าผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลด้านการจัดการความยั่งยืน (ESG) ต่อความสามารถในการทำกำไรด้านผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) พบว่า การเปิดเผยข้อมูลด้านการจัดการความยั่งยืนมิติสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถในการทำกำไรด้านอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) ของกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

- **การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน** ไม่มีผลเชิงบวกต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ (อภิญา จัยดั่ง, 2562) ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีความสัมพันธ์เชิงลบกับอัตราการเติบโตอย่างยั่งยืนของกิจการ อย่างมีนัยสำคัญ

- **การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน** ไม่มีผลเชิงบวกต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุรีย์ โฆษกรณัฐ, 2565) พบว่า การเปิดเผยข้อมูลรายงานความยั่งยืน ด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์ เชิงบวกต่อมูลค่ากิจการ ด้านมุมมองภายนอกที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

- **การเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน** ไม่มีผลเชิงบวกต่ออัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ภณจิรา มณีไพรัตน์, 2562) พบว่า การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมเกี่ยวกับการกำกับดูแลองค์กรในกลุ่มบริษัทที่ได้รับการจัดอันดับหุ้นยั่งยืน มีอิทธิพลต่ออัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น อย่างมีนัยสำคัญทางระดับสถิติที่ 0.05 สำหรับการเปิดเผยข้อมูลความ

ยั่งยืนของบริษัท ด้วยเนื้อหาและวิธีดำเนินการวิจัย อาจมีข้อแตกต่าง ทำให้ส่งผลต่อความสัมพันธ์เชิงบวกต่อมูลค่ากิจการตามราคาตลาด รวมถึงข้อมูลที่ใช้ในการวัดผลอาจยังไม่เพียงพอ หรืออาจมีปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อมูลค่ากิจการตามราคาตลาดที่มากกว่า

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อ การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนเพิ่มเติมในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ เพื่อเป็นการวัดการเปิดเผยข้อมูลเชิงคุณภาพมากขึ้น ซึ่งอาจทำการพิจารณาความละเอียดในการเปิดเผยข้อมูลที่แตกต่างกัน อาจให้คะแนนที่ต่างกัน

2. การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปี เนื่องจากเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปในอนาคต ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมจากสื่ออื่นๆ เช่น เว็บไซต์ของบริษัท จดหมายข่าว เป็นต้น เพื่อใช้ศึกษาเปรียบเทียบการเปิดเผยข้อมูลที่แตกต่างกัน และควรทำการเก็บข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิอื่นๆ (Secondary Data) เพิ่มเติมนอกเหนือจากงบการเงิน แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1)

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. อาจมีการศึกษาเปรียบเทียบการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนของประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียน ซึ่งเป็นกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนาไปพร้อมกับประเทศไทย อาจทำให้พบประเด็นอื่นที่น่าสนใจ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาและเป็นแนวทางเปิดเผยข้อมูลของประเทศไทยต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- กัลย์สุตา แหวนทองคำ. (2563). ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมกับราคาหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ MAI.
- ดวงหทัย ต่อชีพ. (2562). ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมกับผลการดำเนินงานของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- นริศรา อยู่จรรยา. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีการเปิดเผยข้อมูล สิ่งแวดล้อมกับผลการดำเนินงานของบริษัท.
- พิศิษฐ์ อัครบรรจงผล. (2562). ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรายงานความยั่งยืนกับ อัตราส่วน Tobin's Q ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มดัชนี

SET 100.

- ศศิ ดิษณะ. (2559). ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายใน ต่อมูลค่ากิจการ กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์.
- สัมฤทธิ์ ศิริคะเนรัตน์. (2565). ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลด้านการจัดการความยั่งยืนที่มีต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทในกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- สุรีย์ โฆษกรณัญ. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- อภิญญา จัยด้วง. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเติบโตอย่างยั่งยืนของบริษัท กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ.
- อาทิตกร ปุโท. (2563). ศึกษาการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม และสังคมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- ภณจิรา มณีไพรัตน์. (2562). อิทธิพลระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมกับผลตอบแทนผู้ถือหุ้น : กรณีศึกษาบริษัทที่ได้รับการจัดอันดับธุรกิจด้านการพัฒนาความยั่งยืน.